

# LIHULA MUUSIKA- JA KUNSTIKOOLI

## MANDOLIINI VABAKLASSI ÕPPEKAVA

### ÜLDOSA

Vabaklass on moodul, mille raames õpilane valib endale õppimiseks sobiva pilli vanema avalduse alusel.

### Üldeesmärgid:

1. anda algteadmisi muusikast ja arendada elementaarset pillimängu- ja lauluoskust;
2. võimaldada muusikaga tegelemist õpilastel, kes soovivad oma võimeid arendada huvipakkavas valdkonnas, kuid ei soovi või ei saa läbida kõiki õppekavas ette nähtud aineid;
3. võimaldada õpilastel osalemine koolis tegutsevates ansamblites;
4. vabaklassis saavad õppida:
  - vähemate muusikaliste eeldustega lapsed ja noored alates 13. eluaastast;
  - õpilased, kes on muusikakooli põhiosakonnas õpingud katkestanud või lõpetanud ja soovivad end valitud muusikaaines täiendada või õppida juurde mõnda teist pilli

### Õppeprotsess:

- vabaklassi õppekava on suunatud põhiliselt pilliõppele;
- õppetöö toimub individuaalse õppekava alusel, mis on välja töötatud silmas pidades õpilase võimekust, arvestades vanuselisi ja individuaalseid-füüsilisi iseärasusi; - õppetöö kestus on 1 õppeaasta. Edasiõppimissoovi korral tuleb igal aastal esitada uus avaldus;
- vabaklassi õpilane ei pea sooritama arvestusi ja eksameid;
- vabaklassis pole solfedžo ja ansambelis osalemine kohustuslik;
- õppetöö koosneb õppetundidest, esinemistest ja kontserdikülastustest;
- vabaklassis on pillitund 1 õppetund nädalas ja võimalusel ka ansambelitund 1 õppetund nädalas, õppetunni kestuseks on 45 min.;
- õppeaasta lõpus toimub esinemine vähemalt ühe palaga

### MANDOLIINI ÕPPEKAVA

1. Vabaklassis on õppekavad paindlikud ja täiesti individuaalsed ning neid koostavad ja arendavad aineõpetajad vastavalt õpilase võimekusele, püstitatud eesmärkidele ja õpiaja kestusele.
2. Mandoliini vabaklassi õppekava rakendatakse ka põhiosakonnas põhipilli õppivale õpilasele individuaalse lisaaine/lisapilli õpetamisel.
3. Koosmäng ei ole õppe kohustuslik osa, seda rakendatakse lähtudes õpilase isikupärast ning kooli võimalustest.

### Algajad:

Tutvumine mandoliini ehitusega. Esmaste mänguharjumuste kujundamine ja omandamine. Mandoliini tehnilistest võimalustest tulenevalt vajalike muusikateoreetiliste mõistetega tutvumine:

- õige mänguasend
- lipitsa hoid, heli tekitamine lipitsa e plektroniga
- tremolo õige tekitamine (randmega)
- vasaku käe mänguvõtted esimeses positsioonis
- käte koordinatsiooni kujundamine
- noodikirja õppimine
- rütmivältuste tundmine ja nende mängimine
- peamiselt eesti pillilugude (näiteks Rongisõit; Ketramas; Mõistata; Juba linnukesed; Kaugelt kostab kellahelin; Koer Muki; Koer läks karja; Kevade tulnud; Kevadpidu; Vastlaul; Targa rehealune; Jooksupolka jne.) õppimine kuulmise ja hiljem noodi järgi
- muusikataju arendamine: heli ning selle omadused
- vormitaju arendamine: läbimäng, osad
- tutvumine pilli häälestamise ja hooldamisega

### **Edasijõudnud:**

Praktiliste mänguharjumuste väljakujunemine. Mängutehnika arendamine tehniliste harjutuste komplekside abil sidudes neid varemõpitud materjalidega:

- tutvumine teiste maade repertuaariga (näiteks: Soome, Rootsi, Venemaa, Iiri, Ameerika) ja klassikalise muusika mänguvõimalused mandoliinil
- erinevate mänguvõtete saatmine
- kuni nelja võtmemärgiga helistike mängimine duuris ja mollis
- noodist mängimise harjutamine ja kinnistamine
- muusikaliste kaunistuste kasutamine
- süngoobi ja pide mängimine
- topeltnootide mängimine
- kaashääle loomine kuulmise järgi
- sekunda mängimise lihtsamad võtted
- improviseerimise harjutamine
- vormiosade lause, fraas, motiiv järgi musitseerimine
- dünaamiliste väljendusvahendite kasutamine
- võimaluse korral koosmusitseerimine ansambelis

### **KOOSMÄNG – MANDOLIINIANSAMBEL**

Rakendatakse lähtudes õpilase isikupärast ning kooli võimalustest. Ei ole õppe kohustuslik osa.

#### **Õpetuse eesmärgid:**

Koosmängul on õppeprotsessis suur tähtsus. Oma pillimänguoskusi realiseeritakse esmajärjekorras just ansambelis ja orkestris. Ansamblimäng on koosmängu vorm, mida saab harrastada igal tasemel õppur. Tähtis on, et ansambli repertuaar oleks sobiva raskusastmega. Jõukohasus tagatakse repertuaari valikuga, mis peab võimaldama kõigile õpilastele sobivaid ülesandeid.

Ansamblimänguoskuste arendamine mandoliiniõpilaste hulgas on oluline, kuna see võimaldab kaasata mandoliiniõpilasi koolis tegutsevas rahvamuusikaansambelis

„Pillilugu”.

**Koosmäng arendab:**

- 1) oskust mängida kollektiivis
- 2) oskust kuulata ja mõista ümbritsevat
- 3) oskust sobituda kaaslastega harmooniliselt, dünaamiliselt, rütmiliselt ja stilistiliselt Lisaks õpitakse jälgima dirigenti ja lugema pause.

**TAOTLETAVAD ÕPPETULEMUSED:**

Õpilane:

1. on omandanud pillimänguks vajalikud tehnilised mänguvõtted ja muusikalise kirjaoskuse
2. on tutvunud eesti ja erinevate maade rahvaste muusikaga ning klassikalise muusikaga
3. on saanud läbi pilliõppe isikliku musitseerimiskogemuse
4. on saanud ansamblimängu kogemuse ja põhimõtted
5. oskab mandoliini hooldada ja häälestada